

- Dutch Amateur Radio Station -

BETTER DAYS

Op 16 februari 2017 organiseerde het Exploratorium "In My Solitude: The Nadrimental Effects of Solitary Confinement on the Brain", een paneldiscussie over de juridische en neurologische problemen rond eenzame opsluiting. In overeenstemming met dit thema onderstaand een ander verhaal over opsluiting en veerkracht.

De Revolutionary Armed Forces of Columbia (FARC) was een communistische militaire groep die opereerde vanuit de landelijke gebieden van Colombia totdat in 2016 een staakt-het-vuren werd ondertekend. In meer dan 50 jaar burgeroorlog hield de FARC zich bezig met verschillende guerrillatactieken, waaronder de ontvoering van duizenden mensen, zowel voor losgeld als voor onderhandelingsdoeleinden. Deze 'uitwisselbare middelen' werden diep in de jungle vastgehouden, vastgebonden in kettingen en prikkeldraadbehuizingen, sommigen meer dan een decennium lang. Terwijl gewapende bewakers de gijzelaars in de gaten hielden, vormde de jungle zelf een eigen gevangenis: zelfs als de gevangenen konden ontsnappen, zouden ze waarschijnlijk de wildernis niet overleven. In 2010 bereidde het Colombiaanse leger een reddingsoperatie voor, van 16 soldaten die door de FARC werden vastgehouden. De missie stond voor een grimmige moeilijkheid: bij het eerste teken van een inval stonden FARC-guerrilla's erom bekend dat ze al hun gijzelaars onmiddellijk afslachtten. Bij het belegeren van de compound kunnen commando's de gevangenen dus net zo gemakkelijk laten doden als redden. Om de missie te laten slagen, moest het leger een manier vinden om de gevangenen te waarschuwen dat er een inval op handen was, zodat ze alert waren, gereed stonden om terug te vechten of om de jungle in te vluchten. Maar hoe konden ze deze boodschap aan de gijzelaars overbrengen zonder de FARC-guerrilla's te informeren?

Naar de radio luisteren was een van de weinige zaken die de FARC-gevangenen mochten; althans volgens de verslagen van voormalige gijzelaars. Kolonel Jose Espejo, die de reddingsmissie in leidde, vroeg zich af of er een manier was om een bericht via de radio uit te zenden dat alleen de soldaten zouden begrijpen. Hij moest een Trojaans paard met audio maken, iets dat leek op een normale uitzending, maar in feite een middel was om een geheime boodschap over te brengen.

Door samen te werken met een kleine opnamestudio hielp Espejo bij het creëren van een popsong, iets dat was ontworpen om te klinken als elke andere oorworm in de Colombiaanse "Lista 40". Maar in de melodie was een verborgen boodschap -een morsecode-signaal in de vorm van stippen en streepjes, getimed op het ritme van het nummer- als een gewoon instrument ondergebracht.

Omdat de Colombiaanse regering veel van de radiostations van het land bezit, kon het team van Espejo dit nummer op het hele FARC-grondgebied op het platteland van Colombia laten spelen, waar het werd gehoord door naar schatting 3 miljoen mensen. Veel soldaten hadden Morse Code geleerd als onderdeel van hun basistraining, terwijl het onwaarschijnlijk was dat de guerrilla's er bekend mee zouden zijn. Espejo's hoopte dat onder die miljoenen luisteraars één van de 16 gevangenen zou zijn die deze geheime boodschap zou horen en naar de andere gevangenen kon doorspelen.

In zekere zin gebruikt het Colombiaanse leger dezelfde techniek, als die krijgsgevangene Admiraal Jeremiah Denton in 1966 vanuit Vietnam gebruikte: met zijn ogen het woord "T-O-R-T-U-R-E" knippen om zo zonder medeweten van zijn bewakers te communiceren.

En het lijkt erop dat ze succesvol waren. De gijzelaars werden gered en verwezen in hun latere psychologische evaluaties naar het lied. Oftwel, zoals geciteerd uit een artikel in The Verge: "*... de soldaat sprak over het horen van 'de code die verborgen was in het lied', en onthulde hoe de boodschap werd doorgegeven van soldaat tot soldaat. Zelfs de FARC genoot van het lied, zonder dat ze zich bewust waren van de geheime boodschap*".